

Den følgende sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om midlertidig ændring i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 4028).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 120 stemmer; 12 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til landstinget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om rigsdagens ombudsmand.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2562; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1285).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, de stillede ændringsforslag og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under eet.

Ordføreren (Himmelstrup): Det udvalg, der har været nedsat angående forslag til lov om rigsdagens ombudsmand, har, som det fremgår af betænkningen, afholdt ikke mindre end 14 møder, hvor man har gennemgået lovforslagets enkelte paragraffer, og hvor man også har været inde på drøftelse af problemer, der har fjernere tilknytning til hele ombudsmandsspørgsmålet end det foreliggende lovforslag. Derigennem har udvalget, kan det siges, i sine drøftelser været inde på mere kommissionsarbejds lignende metoder end egentlige udvalgsarbejds metoder.

Jeg tror, at medlemmerne vil være enige om, at det vil være rigtigt og nødvendigt nu at gennemføre forslaget om rigsdagens ombudsmand med de ændringer, hvorom

man indenfor udvalget kunne blive enig. Forholdet er det, at dette lovforslag knytter sig meget nær til hele forfatningsspørgsmålet, og forholdet er endvidere det, at den tanke, der er nedlagt i dette forslag, nemlig at styrke rigsdagens og derigennem borgernes stilling overfor forvaltningen, i virkeligheden har tilslutning fra alle sider både indenfor rigsdagen og også ude i befolkningen. Jeg tror, man kan sige, at allerede ved sagens første behandling var man enig om, at den kontrol, som man vel kan sige at det er naturnødvendigt at rigsdagen fører med forvaltningen, ikke i dette land er så effektiv, som det kunne ønskes. Det hænger sammen med, at opgaverne er vokset i så overordentlig høj grad gennem de senere år, med den særlige form for lovgivning, som man i meget høj grad er kommet ind på her i landet, bemyndigelseslovgivningen, og med, at de veje, ad hvilke kontrollen skal føres, dels den administrative klagevej, dels domstolsvejen, er meget besværlige og også kan være meget kostelige. Det er derfor fra alle sider erkendt, at det er ønskeligt at foretage en udbygning af denne kontrol, og ønsket om denne udbygning har altså fundet udtryk i forslaget om rigsdagens ombudsmand, som skal være rigsdagens tillidsmand på det her omhandlede område.

Nu er forholdet det, at kritikken mod det forslag, som oprindeligt var fremsat, og som er en udløber af forfatningskommissionens arbejde, især er kommet fra tjenestemandsside. Den er kommet i stort omfang, men det forekommer mig, at denne kritik i virkeligheden i meget høj grad har skudt over målet. Den har fået ret voldsomme udtryk. Det har været anført, at dette forslag er forsøg på at stikke en kniv i ryggen på tjenestemændene, og i en henvendelse, der er omdelt til regering og rigsdag, er det fremhævet, at den omstændighed, at man oprindeligt havde til hensigt at inddrage dommernes administrative virksomhedsområde under ombudsmandens kontrol, var en trusel mod domstolenes uafhængighed. Man har sagt, at det pågældende forslag tilsidesætter fundamentale principper i tjenestemandsløven. Man har påstået, at inkvisitionsprincippet var ved at blive genindført. Man har påstået, at tjenestemændene nu kunne sættes i gabestokken.

Jeg synes, at denne kritik skyder helt over målet. Der er ingen i dette land, der vil